

เทศน์เช้า วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากด อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

สือ มันสือความหมายสือเข้าถึงใจ ถ้าสือเข้าถึงใจได้ ใจรับรู้ได้ ใจมันพัฒนาได้ ถ้าใจไม่พัฒนา เราคิดถึงเวลาเมื่อก่อนสิ เวลาเราหยาบขึ้นมาเราคิดไม่ได้แบบนี้หรอก แล้วเราก็ทำไม่ได้ อย่างนี้ด้วย เวลาทำไม่ได้แบบนี้ เห็นคนอื่นทำมันก็คิดว่ามันแปลก ทำไมเขาทำของเขาอย่างนั้น? นี่ก็เหมือนกัน คนคิดตามความเห็นของเขา เราทำมาหากินทั้งวันๆ ไม่มีโอกาสได้พักผ่อนเลย ทำมาหากินว่าประสบความสำเร็จ สมความปรารถนาแล้วจะเป็นคุณงามความดี

มันเป็นคุณงามความดีส่วนหนึ่ง หลวงตาบอกไว้ไง เกิดมาโลกนี้คนเรามีสองตา ตาหนึ่ง คือตาทางโลก ทางโลกก็ต้องประสบความสำเร็จทางโลก พอมีอยู่มีกิน พอเครื่องอยู่อาศัยของเรา ทางธรรมไง ทางธรรมคือเรื่องของหัวใจก็ต้องเปิดตาอีกข้างหนึ่ง ถ้าโลกเปิดตาข้างเดียว มีความสำเร็จแง่เดียวมันก็ได้แต่ความสำเร็จทางโลก แต่มันก็มีความทุกข์ในหัวใจ แล้วมันเป็นสิ่งที่ว่าเกาะเกี่ยวนะ

อย่างสมบัติพัสถานเอาไว้ เรามีไว้ขนาดไหนก็แล้วแต่ ถ้ามันเป็นคุณงามความดี ถ้า ลูกหลานมันรักษาไว้ได้มันก็เป็นประโยชน์เรา ถ้าลูกหลานรักษาไว้ไม่ได้ เราให้ตั้งแต่ทีแรก เราก็คิดว่าเรารักษาไว้ไม่ได้ มันก็มีความคิดของเรา แล้วถ้าเราตายไป เราตายไปเราคิดถึง ความผูกพัน อันนั้นก็ทำให้เราเกิด มันมีโทษเหมือนกัน มีคุณกับเราถ้าเราใช้ประโยชน์มัน มีคุณของเรา ถ้ามันไม่มีคุณกับเรา เราจะคิดพันมันมาก

ในสมัยพุทธกาล โทเทยพราหมณ์เป็นเจ้าของสมบัติมากเลย แล้วเป็นคนทีตระหนี่ถี่เหนียวมาก พระพุทธเจ้าไปโปรดแล้วก็ยังไม่รับฟัง เวลาตายไปแล้วไปเกิดเป็นหมาป่า เป็นสุนัขมาเฝ้า พระพุทธเจ้าพูดไว้อย่างนั้นเลย นี่มันมีโทษขนาดที่ว่าเราตายไปแล้วนะ เราสร้างสมบัติเอาไว้แล้ว เราตายไปแล้วควรจะไปคุณงามความดีเราเป็นห่วงมัน มันดึงใจของเรามาได้

นี่ส่วนหนึ่งตาของโลก ตาของโลกถ้าเป็นสมบัติของเรา เป็นคุณประโยชน์กับเรา เรา รักษาของเรามันเป็นเครื่องสือ เป็นของสือ สือเข้าถึงใจ เพราะสมบัติของเราทุกคนหามาด้วย

ความทุกข์ยากเหนื่อยยาก ใครจะได้มาลอยๆ ไม่มีหรอก ของต้องหามาด้วยการทุ่มแรงกายแรงใจทั้งนั้น คิดทางใจก็คิดเพื่อจะแสวงหาขึ้นมาเพื่อให้ประสบความสำเร็จ เพื่อให้เทียมหน้าเทียมตาเขา เทียมหน้าเทียมตาเขาก็พอเทียมหน้าเทียมตาเขา เรื่องของโลกเขา แล้วเราใช้เป็นประโยชน์ของเรา

พระพุทธเจ้าสอนแล้วนะ ได้มานี้เก็บไว้เป็นทุนส่วนหนึ่ง เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ส่วนหนึ่ง แล้วก็เก็บไว้รักษาพยาบาลตัวเองส่วนหนึ่ง แล้วฝังดินไว้ส่วนหนึ่ง ส่วนหนึ่งนี้ฝังดินเอาไว้ ฝังดินคือทำบุญทำกุศลของเราไป ฝังเป็นสมบัติของเราขึ้นมาให้หัวใจมันได้รับ อันนั้นถ้าหัวใจได้รับแล้วมันก็เป็นประโยชน์ของเราขึ้นมา ถ้าหัวใจไม่ได้รับขึ้นมามันก็ต้องเป็นว่ามันมีความเกี่ยวพันใจหัวใจเรียวร้อง หัวใจแสวงหา มันมีความอยากนะ นี่ทุกคนมีความอยากมีความต้องการ แต่เราไม่รู้ว่าการอะไร เราไม่รู้หรือว่าเราต้องการอะไร มันแสวงหาอะไร แต่รู้ว่ามันอยากอยู่ แต่ไม่รู้ว่าจะอยากอะไร

นี่ความอยากมันเป็นสภาวะแบบนั้น แต่พอมันมีเครื่องดึงดูด เห็นไหม อยากมีแก้วแหวนเงินทอง อยากมีสิ่งต่างๆ อยากในที่ว่าโลกเขาเล่นกัน มีความอยาก น้อยๆไป มันมีความอยากโดยพื้นฐานเหมือนกัน แต่ถ้าเราแสวงหาสิ่งนี้ เราต้องการสิ่งนี้ เรายังยังสิ่งนี้ได้ เรายังยังสิ่งนี้ได้ ต้องมีความตั้งใจมีความจงใจของเราขึ้นมาแสวงหาธรรม นี่เปิดตาอีกข้างหนึ่ง ถ้าตาอีกข้างหนึ่งเปิดขึ้นมา เราเปิดตาของเราอีกข้างขึ้นมา มันเปิดตาสองข้าง คนเปิดตาสองข้าง เดินไปบนถนนมีความชัดเจนมากกว่าคนเปิดตาข้างเดียว

นี่ถ้าเราเปิดตาสองข้างแล้ว เราก็ต้องแบ่งของเราขึ้นมาว่าอย่างไรเป็นงานของเรา ทางโลกเราก็ทำของเราไป ถ้าทำของเราไปเป็นธรรมขึ้นมา เราต้องทำของเราขึ้นมา จนถึงที่สุดแล้ว มันพออยู่พออาศัยแล้วเรื่องของโลกวางไว้เลยนะ เราแสวงหาธรรมอย่างเดียว เพราะสมัยพุทธกาลจักรพรรดิถึงเวลาจักรมันหมุนแล้วต้องออกบวช ถ้าไม่ออกบวช จักรพรรดิองค์ต่อไปจะไม่ได้สมบัติจักรพรรดิ สมบัติจักรพรรดิจะหายไป

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าคนเรามีศีลธรรม มีจริยธรรม ต่อไปฝนจะตกต้องตามฤดูกาล ฤดูกาลจะถูกต้อง นี่มันจะทำให้เราสมประโยชน์ของเรา แต่เพราะฤดูกาลไม่ถูกต้อง นี่คนเราศีลธรรมก็ไม่มี แล้วเวลาโลกเขาว่าทำลายป่าไม้ๆ ทำลายทรัพยากรแล้วธรรมชาติก็ลงโทษ ธรรมชาติก็ลงโทษ

นั่นก็เป็นส่วนหนึ่ง เพราะมันหยาบจากข้างใน ข้างนอกมันก็หยาบออกไป ถ้าข้างในมันละเอียด ขึ้นมามันจะไม่ทำลายสิ่งนั้น สิ่งนั้นจะเป็นประโยชน์ขึ้นมา นี่มันจะทำลายไม่ได้ รักษาสิ่งนั้นไว้

นี่มันก็เป็นสิ่งที่ว่าเป็นวัตถุ เป็นวัตถุว่าฤดูกาลหมุนไปตามฤดูกาล ความชุ่มชื้นของ อากาศเป็นอย่างนั้น แต่ศีลธรรมจริยธรรมก็เหมือนกัน นี่เวลาพระอาทิตย์ขึ้นมา พระอาทิตย์ขึ้น ตกเป็นไปได้ ๓ อย่าง อย่างหนึ่งคือพระอาทิตย์ขึ้น-ตกตามธรรมชาติ สองคือเมฆบังไว้ สามด้วย ฤทธิ์ของเทวดา ฤทธิ์ของเทวดาสามารถบังไว้ได้ บังพระอาทิตย์ไว้ไม่ให้ไปได้ ในสมัยพุทธกาล สามประการสำเร็จเป็นพระอรหันต์ นี่ไปบิณฑบาตกลับมาแล้วจะมาฉันข้าว ตะวันคล้อยไปแล้วก็ถึง ตะวันไว้ให้เป็นเที่ยง ถึงตะวันไว้ให้ได้ฉันข้าว

นี่อยู่ในธรรมบท ธรรมบทเวลาฤทธิ์มันเกิดขึ้นมามันเป็นไปได้ แต่เราไม่เชื่อสิ่งนั้น ฤทธิ์ เกิดขึ้นมาได้ด้วยอำนาจบุญญาธิการของผู้สร้างบุญกุศลมา มันจะเป็นแบบนั้น มันจะเป็นสม ความสำเร็จของเขา แต่อันนั้นเป็นส่วนของการมีธรรม แต่ถึงสุดท้ายแล้วจะมีบารมีธรรม ขนาดไหน เวลาภาวนาขึ้นมาแล้วก็ต้องกลับมาชำระกิเลส ถึงว่าเรื่องของบารมีธรรม เรื่องของ อภิญญานั้นมันชำระกิเลสไม่ได้ แต่สิ่งที่มีกับใคร สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับเขา นั้นเป็นสิ่งที่เขาสร้างสม ขึ้นมาเป็นสมบัติส่วนตัวของใครของมัน

บางคนเกิดมาในโลกนี้มีแต่ความสะดวกสบาย มีแต่คนช่วยเหลือ ทำสิ่งต่างๆ เข้าไปมัน จะสำเร็จประโยชน์ไปตามประสาทของเขา นั่นล่ะเขาสร้างของเขาไว้ บางคนประสบความสำเร็จ เหมือนกัน แต่ต้องทุกข์ยากมาก ต้องพยายามกระเสือกกระสนไป มันก็ประสบความสำเร็จ เหมือนกัน นี่บารมีธรรมของคนไม่เท่ากัน อำนาจวาสนาแข่งกันไม่ได้เลย เวลาทำความเพียรของ เราเราถึงแข่งกันตรงนี้ไง แข่งสร้างความเพียรของเราขึ้นไป เราเดินจงกรมมากขนาดไหน เรา ภาวนามากขนาดไหน นี่เรื่องเหตุเราทุ่มเข้าไป แล้วผลจะเกิดหรือไม่เกิดนั้นเรื่องของผล

ถ้าเราไปอยากในผลขึ้นมา เราเดินจงกรม เราทำความเพียรขึ้นมา อยากจะได้ประโยชน์ อย่างนั้น เราทำของเรา พยายามสะสมของเราเพื่อจะให้ได้ประโยชน์ตามที่เราราวหนา นั่นเป็น ความอยาก นี่ความอยากมีโดยธรรมชาติของมันอยู่แล้ว นี่อยากขึ้นมาก็อยากในผล มันอยากกิน เลยไป เรามีความสามารถอยากได้แค่ความเพียรเท่านั้น เราสร้างความเพียร เวลามันเบื่อหน่าย เวลาทำความเพียรมันเบื่อหน่าย มันท้อแท้ นี่เราสร้างกำลังใจเราขึ้นมาเพื่อจะให้มีความเพียร

ขึ้นมา มีความเพียรขึ้นมา ผลของมันจะเกิดขึ้นมา เหตุมันเกิดขึ้นมาแล้ว เราสร้างเหตุ หน้าที่ของเราสร้างเหตุ ถ้ามีเหตุขึ้นมาจะมีผล

นี่คือดวงตาของธรรม ดวงตาของธรรมอีกโลกหนึ่ง ดวงตาของโลกไว้ส่วนของโลกเขา นี่มันจะมีการช่วยเหลือเกื้อจางกันได้ พ่อแม่ปู่ย่าตายายมันมีการเลี้ยงดู พึ่งพาอาศัยกันมา มันเกื้อจางกันได้ มันอาศัยพากันไปได้ แต่อ่านาจาสนาของธรรมนี้มันเกื้อจางกันไม่ได้ เพียงแต่เราอุทิศส่วนกุศลให้กัน ทำบุญกุศลขึ้นมาเป็นบุญกุศล มีความสุขของใจ ใจได้รับบุญกุศล ได้รับความชื่นบานของใจแล้ว

อุทิศความรู้สึกอันนี้ จากเทียนดวงหนึ่งต่อให้เทียนดวงหนึ่ง อุทิศส่วนกุศลไปขนาดไหน มันก็ไม่จางไปจากใจของเรา มันจะเพิ่มมากขึ้นๆ แต่ความตระหนี่ของเราก็กว้างมันจะหายไป กลัวมันจะน้อยไป ไม่กล้าอุทิศ ไม่กล้าสละออกไป ยิ่งสละออกไปเท่าไรมันยิ่งได้มากขนาดนั้น เปิดกว้างขนาดไหน อากาศมันจะเข้าได้มากขนาดนั้น หัวใจเปิดกว้างขนาดไหนมันจะพร้อมกับสิ่งต่างๆ เข้ามาในใจของเรา

นี่บารมีธรรมเกิดจากตรงนี้ เราทำที่ว่าอุทิศส่วนกุศลให้ได้ตรงนี้ แต่เวลาประพฤติปฏิบัติ ต้องปฏิบัติกันเอาเอง สร้างสมขึ้นมาเอง เพราะกิเลสมันอยู่ที่ใจ เหมือนกับกินข้าว ใครไม่ได้กิน คนนั้นไม่ได้อิ่ม คนนั้นไม่ได้ความทุกข์ยาก เวลาทุกข์ท้อมันร้องนะ หิวจนท้อร้อง เรานั่งดูเขากินมันไม่มีทางอ้อมไปได้หรอก เราต้องทำขึ้นมา เรื่องการแก้กิเลสต้องต่างคนต่างทำ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ชี้ทางเท่านั้น เราพยายามต้องก้าวเดินไปตามอำนาจของเรา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้แล้วในพระไตรปิฎก เราชี้ทางบอกแล้ว คนเราเดินไปถึงก็มี บางคนเดินไปครึ่งทางก็มี บางคนจะก้าวเดินแล้วท้อถอยก็มี นี่เราเป็นคนเดิน ธรรมนี้มีอยู่ แต่ก่อนไม่มีนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมานี้ธรรมนี้ก็มี นี่ไปศึกษากับเขา ต้องไปทำสมาธิ ไปศึกษากับเขา คัดแปลงตน พยายามทรมานตน ทรมานตนเขาว่าอันนั้นเป็นถึงประเสริฐ โลกมองกันอย่างนั้น อะไรที่มันพิสดาร อะไรที่มันเหนือกว่าโลก อะไรที่โลกคาดการณไม่ถึง อย่างนั้นเป็นทางประโยชน์

นอนบนหนามเอ๋ย ใช้ชีวิตเหมือนสัตว์ กินมูลกรินคูล นี่ใช้ชีวิตแบบนั้นว่ามันเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ สิ่งที่เราทำอุกฤษฏ์มันจะเป็นทางพ้นทุกข์ แล้วมันไม่ใช่เลย สิ่งต่างๆ นั้นเป็นแต่ความคาดความหมาย แล้วความคิดว่าอาชนะ เอาเหนือกัน เพราะมันเป็นสิ่งที่ยิ่งมันแปลกโลก แต่

ความจริงแล้วมันย้อนกลับมาที่ใจ เพราะใจเป็นผู้คิด ใจเป็นผู้ซื้อ มันอำนาจของใจ การกระทำของใจ ใจกระทำใจ ใจแก้ใจ ใจสะสมสมาธิขึ้นมา มันเป็นความปล่อยวางขึ้นมา แล้วใจก็แก้ใจ อันนี้มันถึงว่าเป็นความประเสริฐ แต่ใจแก้ใจต้องแก้ให้ถูกต้องด้วย ถ้าแก้ไม่ถูกต้องเราก็นวนเวียนอยู่ในกระแสของเรา นวนเวียนไปตามอำนาจของเรา

นี่บารมีธรรมเกิดขึ้นมาถ้าเราลืมตา เราลืมตาของเราขึ้นมา แล้วเราพอใจชีวิตของเรา แล้วเราจะสร้างสมของเราไปได้ เอวัง